

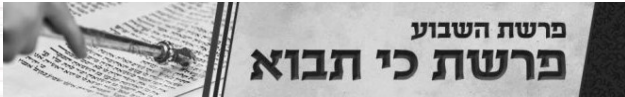

צ'ון תורני שכונ'י

בעז'הי"ת אי אלהי של תורה

גליון 715

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל"

פנתח האה

חז"ל מלמדים אותנו שמצוות הביכורים באה משום הכרת הטוב לבורא העולם, על כך שנתן לנו את ברכתו. אדם חרש את שדהו, טמן זרעים ברגבי האדמה,

השקה וניכש עשבים ללא הרף. ולאחר זמן מה רואה הוא את ניצני פרות כל עמלו אשר עמל תחת השמש. הדבר הראשון שיכול להיכנס לראש האדם, שהנה כל מה שמתרחש כאן קרה בזכותי! "כְּחִי וְעֵצֶם יָדִי עֲשֵׂה לִי אֶת הַחִיִּל הַזֶּה". הרי הוא זה שעמל, חרש ועדר ללא הרף, מרגיש הוא שכל זה לא היה קורה אלמלא אשר עמל בשתי כפות ידיו. ועל כך באה התורה ומוזהירה: "וְיִזְכְּרֶתָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִתְּנֶן לָךְ פֶּחַי לַעֲשׂוֹת חֵיל!" **הסכנה הכי גדולה לאדם זה לשכוח שבורא עולם הוא זה שהכל קורה בזכותו.** אנחנו רק משתדלים ומנסים, אם האדם יצליח או לא, זה אך ורק בידי ה'! בכדי להשריש באדם את התכונה הזו של האמונה שהכל מאיתו יתברך, מצווה אותנו התורה שברגע שאנו שותלים עץ כלשהו, פרותיו אסורים לנו בשלוש השנים הראשונות לנטיעתו. ומעבר לזה אפילו פירותיו הראשונים הם לא שלנו, נותנים אנו אותם לכהן. **תתאפק!** תוכיח שאתה יודע שזה לא שלך וזה לא ממך.. וכך מוכיח אתה שאינך כפוי טובה. כמו שמביא רש"י את דברי הסיפורי על הפסוק "וּבְאֶתְּ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּיָמָיִם הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו" מה אמרת אליו? **שאינך כפוי טובה!** ולכן אדם שמביא את פרותיו לירושלים אל הכהן, פותח ואומר את אותם הפסוקים שכל מטרתם לומר "לא שכחתי מאיפה באתי!" אני יודע שלא הייתי עומד כאן עם סלסלת הפירות אם ה' לא היה מציל את יעקב אבינו מפני לבן. יודע אני ש"אלו לא גָּעַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, עָדֵן אָנוּ וּבְגִינוּ וּבְגִינוּ מִשְׁעָבָדִים הָייְנוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם." חובה על האדם להודות על כל מה שיש לו, ולבקש מה' שבטובו הגדול יסכים גם שזה יישאר אצלו בהמשך.

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

אחד מדמויות ההוד שברושלים עיר הקודש בדור הקודם, היה הרה"צ רבי אליהו רוט זצ"ל, מבני עליה ונקיי הדעת שברושלים, תלמידו ומשמשו הנאמן של הרב הקדוש רבי שלמה'קע מזוועל זצוק"ל זי"ע. פעם עם שחר ניגש ר' אליהו לאברך צעיר, שעמד בפנינת בית הכנסת עם הטלית המקופלת על כתפו, בהכנה דרבה להנחת טלית ותפילין ולהתפלל תפילת שחרית. הוא התקרב אליו ושאלו: אברך יקר [יונגערמאן], יש לי הצעה טובה עבורך! שתוכל גם להרוויח בה מעט... עזוב נא היום את הטלית והתפילין, תוותר עליהם ליום אחד, ותמורת זאת אשלם לך חמישים דולר! האברך נדהם, ולא האמין למשמע אוזניו, ר' אליהו! קרא בהתרגשות, מה קורה עמכם, וכיצד עלתה על דעתך, שלא אניח היום תפילין! אך ר' אליהו ממשיך בשלו: אתן לך מאה דולר, ואפילו חמש מאות ויותר, ובלבד שתסכים לוותר היום על הנחת הטלית ותפילין שלך. ראה האברך שאין דבריו ברורים ונחרצים דיים, הוא הרים אפוא את קולו וזעק: ר' אליהו! איני יודע מה רצונכם ממני היום, גם אם תניחו לי כאן ועכשיו על השולחן מיליון דולר! ואף הרבה מיליונים רבים, מבטיח אני לך בהן צדקי שלא אוותר על הנחת טלית ותפילין, ואין הדבר בא בחשבון כלל וכלל. כששמע זאת רבי אליהו פשטה נהרה על פניו, ואמר: עתה אסביר לך כוונתי ומה רציתי ממך. הנה מצהיר אתה בפה מלא שהנך מוכן בחפץ לב לוותר על שני מיליון דולר בשביל הנחת הטלית ותפילין! אם כן, תמה אני מדוע אין רואים עליך כשהנך ניגש כעת להניח הטלית והתפילין שמחה גדולה לכל הפחות כאותה שמחה שהיית שמח לו הרווחת כעת כמה מיליון דולר! אתמהה... – סיים רבי אליהו את הלימוד מוסר המאלף. (פרי עמלנו)

זמני השבת
הזקת נרות
מוצאי שבת
7:42
6:43
לית: 8:17
נא לשמור על קדושת הגב"ון
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶת

נוהגים לאכול בימי ראש השנה, בשמן ודברים מתוקים, ככתוב בספר נחמיה "לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו, כי קדוש היום לאדונינו". ואין מתענים כלל בראש השנה, ומכל מקום לא יאכלו כל שבעם, למען לא יקלו ראשם ותהי יראת ה' על פניהם.

יש נוהגים בשעת ברכת המוציא לטבל הפת בדבש או בסוכר. וכתב בספר כף החיים שיטבל הפת גם במלח כמנהגו בכל השנה.

יש נוהגים שלא לאכול אגוזים בראש השנה. משום שאגוז גימטריא חטא (בלא אל"ף).

על פי הקבלה נוהגים שלא לאכול ענבים שחורים בראש השנה, ודווקא שחורים, אבל לבנים (כלומר ירוקים), מותר, ואדרבא סימן טוב הם.

יש נוהגים שלא לאכול בראש השנה מאכל מריר או חמוץ או חריף, וכן כתוב בתשובות הגאונים שלא לאכול מאכל חריף.

נהגו שלא לישון ביום ראש השנה, (שינת צהרים וכד'), שאין זה נאה לישון ביום שבו ספרי חיים וספרי מתים לפניו נפתחים. ואמרו בתלמוד ירושלמי שהישן בראש השנה גורם לכך שמזלו ישן. ולכן ישתדל כל אדם לקום בימי ראש השנה בעלות השחר, ולכל הפחות עם הנץ החמה, ויתכונן לתפילה בכוונה כראוי. ואם הוא עייף ומוכרח לישון, מותר לישון אחר חצות היום. וכן כתב רבנו חיים ויטאל, שרבו האר"י ז"ל נהג לישון בראש השנה אחר חצות היום.

כתב רבנו יוסף חיים זצ"ל בספר בן איש חי, שיזהר אדם שלא יבא לידי כעס בראש השנה, שמלבד האיסור לכעוס בכל השנה, אין זה סימן טוב לאדם להיות כעוס בימים אלו, ויזהר שלא יכעס אפילו בליבו.

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה"
אמר רבינו "אביר יעקב" אבוחצירא זצ"ל: אין "והיה" אלא לשון שמחה, והנה כיצד יכול האדם לשמוח בעולם הזה? הרי אם יש לו מנה, רוצה הוא מאתיים. יש לו מאתיים, ירצה ארבע מאות. כל ימי העני רעים, ואילו העשיר – מרבה נכסים מרבה דאגה, אינו שמח בחלקו ואינו בטוח בעשרו, כי גלגל סובב בעולם. נמצא, שאין לך אדם מאושר! אך דרך אחת יש לאושר, אחת ויחידה: "והיה", לשון שמחה, "כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה", אם תדע שהכל בידי שמים, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו כמלוא נימה – אזי אין מקום לדאגה, ולא ליגון ואנחה, וממילא שורה השמחה.

"ארמי אובד אבי וירד מצרימה"

מה הקשר בין שני חלקי הפסוק, בין לבן הארמי לבין גלות מצרים? אמר הגאון רבי יעקב רוקח זצ"ל מדמשק, בספרו קולו של יעקב: הן חז"ל אמרו, כי גלות מצרים נגרמה עקב העדפת יעקב אבינו בן זקוניו, יוסף, שגרמה לקנאת האחים. הם מכרוהו, וההמשך ידוע. אבל לו לא החליף לבן הארמי את רחל בלאה, היה יעקב אבינו נושא את רחל לבדה, ויוסף היה בכור האחים, ולא היו מתקנאים בהעדפתו. לפיכך, על ידי 'ארמי עובד אבי', נתגלגל 'וירד מצרימה'... (מעייני השבוע)

"ויוצאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה ובמורא גדול"

בהגדה של פסח אומרים, ובמורא גדול – זה גילוי שכינה. בספר שרפי קדש (על ההגדה של פסח) מביא הרב וולך את המעשה הבא: היהודי הקדוש מפשיסחא היה תלמידו של החוזה מלובלין. הוא נפטר בגיל צעיר מאד, והיתה לו רק שן אחת בפיו. הוא סיפר פעם לרבי יעקב אריה מראדזומין, שבליל הסדר ישב אצל החוזה מלובלין, ה'חוזה' ישב מכוסה בטלית על הראש, ואמר את ההגדה של פסח כדרכו, בחיל ורעדה, עם כל יראת השמים הגדולה ביותר. כשהגיעו למלים "ובמורא גדול – זה גילוי שכינה", הרים ה'חוזה' את הטלית, והיהודי הקדוש כל כך נבהל ממראה עיניו, שמר וביראה נפלו לו כל השיניים מהפה, ונשארה רק שן אחת. אמר היהודי הקדוש, באותה שעה כעסתי על השן הזאת איך היא לא נפלה. אחר כך הבנתי – היא נשארה כדי שיהיה אפשר לאכול מצה, סלחתי לה... (לאור הנר)

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך"

בין הברכות הנמנות בפרשתנו נאמר: "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך". מביא על כך רש"י במקום בשם חז"ל: "שתהא יציאתך מן העולם בלא חטא כביאתך לעולם". וצריכים אנו להבין כיצד מברכים אדם לזכות בדבר שכזה, הלא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ואם ישמור עצמו מן החטא לא יזדקק לברכה, ואם לא – מה תועיל לו הברכה? חז"ל אומרים במדרש "ה' צלך על יד ימינך". דהיינו, שכל מה שהאדם עושה הקב"ה עושה אחריו, בדיוק כמו שהצל של האדם מחקה את תנועותיו. ממילא יהודי שרוצה שהקב"ה יחון עליו וילמד עליו זכות וכתוצאה מזה יכתבהו לשנה טובה, צריך גם הוא ללמד זכות על אחרים.

הגה"ק רבי יוסף חיים, ה"בן איש חי" – המשיל משל לכפרי אחד בור וגס – שהגיע לאחותו שגרה בעיר הגדולה לביקור. ככפרי, הוא לא טרח שהחולצה תהיה במכנסיים והשיער יהיה מסורק, ומראהו היה מרושל ומוזנח. לאחר שאכל ושתה, הגיעה העת לישון. "אתה רואה את החדר האחרון משמאל?" מראה לו אחותו, "זה החדר שלך. לך לישון ואם אתה צריך משהו, תרגיש חופשי". הבחור נכנס לחדר, והפלא ופלא... מיד כשהוא פותח את הדלת, בקיר מולו נפתחת דלת נוספת. הוא נכנס לחדר ומולו נכנס בחור נוסף. אבל הבחור הזה נראה נורא, שיער מבולגן, לבוש מרושל, ומראה מוזנח... הכפרי שלנו כועס ושואל בקול חד, כשכף ידו מסתובבת בצורת שאלה: "מי אתה? מה אתה עושה בחדר שלי?" להפתעתו הרבה, החוצפן אולי לא אומר בקול את מחשבתו, אבל עושה לו את אותה התנועה ביד, וגם עם השפתיים. ממש מרגיש בעל הבית... הבחור מנופף לאיום באצבעו ואומר: "תשמע חביבי, אני מזהיר אותך, אל תתעסק איתי. זה לא ייגמר בטוב!"... והליצן ממול מחקה אותו בנושגלנטיות, כאילו הוא יודע מה תהיה התנועה הבאה. אתם כמובן צוחקים על הטיפש שמימיו לא ראה מראה. אבל מיודענו החליט שלפני שהוא נלחם חזיתית, הוא יברר עם אחותו מי זה הטרדן שבא להציק לו. הוא הולך ומספר לה את הסיפור, והיא הבינה שמוחו של האח הימוצלחי שלה לא יקלוט בצורה רגילה. אז היא אמרה לו "עזוב! למה לריב! לך תתפייס אתו ואני מבטיחה לך שיהיה בסדר"... שמע האח בקולה וחזר לחדר. "ערב טוב"... הוא פונה לבחור בחיך רחב. והבחור פתאום נהיה בנאדם, ענה לו בחיך. הכפרי התלהב ושאל אותו בתנועות ידיים ושפתיים: "מה קורה איתך? הכל בסדר? חסר לך משהו?" והשני גם הוא התעניין אם הוא צריך משהו... פלאי הבריאה... משראו שניהם שהכל בסדר והם לא צריכים כלום, פנו יחד לישון... אם נלמד זכות האחד על רעהו, "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם", גם הוא יחייך אליך מהמראה וישמח איתך... והחשוב מכל: אבא האוהב שבשמים –

ה' צילך על יד ימינך – ילמד עליך זכות ויכתוב אותך לשנה טובה ומתוקה, שהרי כל מה שאתה עושה, עושה גם הצל שלך... כך נוכל לפרש את הכתוב בו פתחנו: "ברוך אתה בבואך", אם בבואך לדון את הזולת על מעשה שעשה, אתה דן אותו לכף זכות ומשתדל להסתכל עליו בצורה חיובית ו"ברוכה", אזי כאשר תעזוב את העולם ידונו אותו לכף זכות, "וברוך אתה בצאתך". (במחשבה תחילה)

"וְשִׂמְחַתְּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר יֵתֵן לְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ"

הצדיק רבי נחמן מברסלב זצ"ל היה אומר על הכתוב הנ"ל, "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה'", שאפילו הבכיות של אדם לפני ה' יתברך צריכות להיות מתוך שמחה ולא מתוך עצבות. ודבר זה נרמז בראשי תיבות של המילה "בכיה" = "בשמך יגילון כל היום" (תהילים פט)

האר"י ז"ל גילה לר' חיים ויטאל תלמידו המובהק, שכל השפע שקיבל – שנפתחו לו שערי חכמה, היה רק מכוח השמחה שהייתה לו לאין ערוך בקיום כל מצווה ומצווה, שכן "השמחה במצווה גדולה יותר מהמצווה עצמה".

כלב אחד החליט לטייל בעולם ונסע לספארי באפריקה. באחד מימי הטיול הוא הלך לאיבוד, ובדרך הוא ראה נמר שרץ לכיוונו כדי לטרף אותו.

הוא חשב מה לעשות, ראה על האדמה עצמות, התיישב לידן עם הגב לנמר, תפס עצם בפה, ושהנמר התקרב אמר בקול: "זה היה נמר ממש טעים, מעניין אם יש עוד כאלה נמרים טעימים באזור..." כששמע הנמר את הכלב, הוא עצר, הביט בו באימה וחשב לעצמו: "זה היה קרוב. הכלב הזה כמעט אכל אותי", אחר הסתובב והלך משם בחילה. הקוף שישב על העץ מעל וראה הכל, החליט שזו הזדמנות טובה בשבילו לתפוס יחסים טובים עם הנמר. הוא רדף אחרי הנמר וסיפר לו שהכלב עשה ממנו צחוק. הנמר התעצבן ואמר לקוף: "שב על הגב שלי ובוא תראה איך אני עושה מהכלב הזה קציצות!!!" הכלב, שעוד לא הספיק להירגע, שוב ראה מרחוק את הנמר רץ לכיוונו עם הקוף על גבו. במקום לברוח, הכלב החליט שוב להתישב עם הגב כלפי תוקפיו.

שניה לפני שהנמר הגיע אליו, אמר הכלב בקול: "איפה הקוף המעצבן הזה?!"

כבר לפני חצי שעה ביקשתי ממנו שיביא עוד נמר..."

"ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמנו"

מקלה אביו – מזלזל, לשון ונקלה אחיך (רש"י) די לו לאדם שיזלזל באביו, כדי להיקרא "ארור", ואין הוא זקוק למעשים גרועים מכך. מובא ב"ילקוט מעם לועז" בשם רבנו יונה, שכאשר שני אחים רבים זה עם זה, ושונאים זה את זה, הרי הם גורמים על ידי זה צער לאביהם, ובמעשה זה עוברים הם על "ארור מקלה אביו ואמו". אין הדברים אמורים רק כאשר הוריהם בחיים, אלא אף לאחר מות הוריהם, מריבות בין הבנים מהוות זלזול בכבודם של ההורים. ראוי לזכור זאת, כאשר מתעוררים חילוקי דעות כלשהם בנוגע לכספי ירשה – אין אלו רק מריבות ומחלוקות על נושאים כספיים, אלא באותה שעה, עוברים כל הנוגעים בדבר על "ארור מקלה אביו ואמו" (לאור הנה) **"ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם"**

לכל אלו ה"ארורים" קדמה הברכה: "ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת" (סוטה לו, ב). באחת מדרשותיו של הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל נכחו גם שרים מהממשלה. הוא דיבר על חובת ההורים לשלוח את בניהם ללמוד בת"ת ובישיבות הקדושות. לפתע קם אחד מתוך הקהל להפסיקו בשאלה: "אם אכן כולם ילמדו תורה, מי ישמור ויגן על העם, על המדינה, הרי אנו מוקפים מכל צד אויבים בנפש האומרים להשמידנו? ענה הרב צדקה: "אנו אומרים בכל יום בבוקר, "וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בנייך". והיינו שאם כל הבנים שלנו יעסקו בתורה, ישמור שלום בגבולינו, ולא נצטרך לשומרים וחיילים שיגנו עלינו, יהיה שלום בחילינו ושלוח בארמנותינו". ואז פנה הרב צדקה לשרי הממשלה שנכחו באולם והוסיף: "מי כמוכם יודע, כמה עליכם לעמוד ולהשפיל עצמכם כדי שאחד מיריבינו יואיל בטובו לשבת אל שולחן הדיונים, על מנת לחפש מוצא לשלום. אבל אם נזכה למצב ש"כל בניך לימודי השם" תתקיים בנו גם סיפא דקרא: "ורב שלום בניך". רבים יהיו העמים האויבים, שיבואו להפציר בנו, כי נכרות עמהם ברית שלום. (וזאת ליהודה)

"ולא תסור מכל הדברים אשר אנכי מצווה אתכם היום"

ה'ספורנו' לומד מן הפסוק הזה יסוד מעשי חשוב בקיום המצוות: יש להיזהר שלא להחליף מצוה מן התורה או דין בשולחן ערוך במנהגי המון העם. דהיינו, המנהג כבודו במקומו מונח, אלא הוא אינו יכול לבוא על חשבונם של דיני התורה. רב מסוים הוזמן פעם לבית מקורבו לשבות אצלו. בליל שבת נכנסו בעל הבית והאורח החשוב לבית, כאשר בעל הבית מלא תחושת שמחה על הזכייה שהרב מתארח בביתו. אלא שהשמחה הושבתה מיידית כאשר הבחין בעל הבית שבעלת הבית לא כיסתה את החלות כנהוג. בחששו שמא יחשוב הרב שבביתו אין נוהגים כמנהג ישראל, קרא לה בקול רעש גדול אדיר וחזק ונזף בה כהוגן על שלא כיסתה את החלות כראוי. כשפנתה לצאת, לקח אותה הרב הצידה ושאל אותו האם יודע הוא מה הטעם לכיסוי החלות? הרב לא חיכה לתשובה וענה: "את החלות מכסים כדי שלא יתביישו בראותן שאנו מקדשים על היין לפניהן, למרות שברכתן חשובה יותר. כדי שלא לבייש את החלות – ביישת את עקרת ביתך..." (במחשבה תחילה)

**לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.**

**סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו**

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 18:40

**בית הכנסת
"יעולי בבל"**
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

**תפילות בימי חול: שחרית - 7:30
מנחה - 18:30 ערבית - 19:25**

שיעורי תורה שעה לפני מנחה
יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת
הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א

**יום ג' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ה' - הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' - הרב רפאל עגבי שליט"א**
בשעה 20:30

תפילות שבת קודש:
(מנין פלג - שה"ש - 17:20 מנחה - 17:35)
שיר השירים - 18:20 מנחה - 18:40
קבלת שבת - 19:00
שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30
מנחה ב' - 18:20 ערבית - 19:30

שיעורי תורה בשבת:
הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) 18:45
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

חדש!! ערב שבת
מנחה וקבלת שבת
בפלג --- 17:35

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00